

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

V. Quam graue damnum sequatur ex eo, quod Regulæ parui fiant, tametsi
in rebus minimis ac leuibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40105

CAPVT V.

Quam graue damnum sequatur ex eo, quod Regule parui fiant, tamen si in rebus minimis ac leuibus.

Luc. 16. 10

Qui fidelis est in minimo, & in maiori fidelis erit, & qui in modico iniquus est, in maiori iniquus erit. Quod tentatio hæc qua in Regularum obseruantia nos damnos sequelescentes & remissos efficiere vult, non nisi leues paruique momenti res, eas esse dicendo in eo que perfectione & profectum nostrum consistere negando, adeo communis sit, hinc duo quoad hanc in præfens declarabimus: Primum, quantum è paruorum horum contemptu & vilipensione sequatur damnum. Deinde quod è contrario sequatur bonum deducemus. Duo namque hæc in verbis ante allegatis Christus Dominus significat.

Frequens est transgressio minimorum.

Ecc. 19. 1.

De primo siquidem ait: Qui in modico iniquus & infidelis est, & in maiori iniquus erit. Quod etiam antea per Sapientis os Spiritus Sanctus edixerat: Qui spernit modica paulatim decidet. Satis hoc esse debebat, vt diligentes & exacti Regularum obseruatores essemus, illaque eo nomine, quod parui momenti esse & pretiis videatur, nequaquam transgredi præsumeremus. Scimus quippe irrefragabile Dei verbum esse, eum qui modica contemnit paulatim prolapsurum, nec ante peccandi finem facturum, quam in maiora & grauiora impingat.

Ierem. 28.

Ciuitatis perditio ex reparauit.

Hoc modo perditio ciuitatis quædam & ab inimicis expugnari solet: vbi olim in Ierusalem factum esse conqueritur Ieremias: Construit, Dominus, inquit, dissipare murum sua Stone, ciuitatis illius adeo valida & turrita, muroque & antemurali cincta: tetendit funiculum suum & mensurauit, & non auertit manum suam à perditione, id est, ante non destitit, quam eius

ruinam ante conceptam opere exequeretur. Ac quomodo eam executus est? dicit Ieremias: luxit & ad terram cecidit antemurale, & statim eo destructo non minus pariter dissipatus &uersus est, itaque ciuitas occupata est & intercepta.

Ad eundem porro modum & animæ nostræ ciuitatem ingrediuntur & expugnant hostes tatarici. Regule namque vti initio ostendimus eius antemurale sunt & vallum extimam, à quo ipse legis & mandatorum diuinorum murus obigitur, ambitur & communitur: quomobrem si illud antemurale conciderit & subuerterit lineas, protinus etiam conciderit & dissipabitur murus, itaque anima tua expugnabitur, & præda parebit. Sapiens enim ait, Qui dissipat sepe, non debet eum coluber. Si itaque hocce regulatum seipsum dissipare & vallum destruere incipiat, sicut iam via serpens antiquus hac ingredietur, teque commordebit. Si vineæ sepe & maceriam auferat, & quod intra eandem continetur, patere ad prædam patiare, statim eam contemnent omnes, qui prætergrediuntur eam.

Cap. 1.

Regule sunt antemurale hoc subleuo mandata Dei queque violantur.

Ecc. 10. 8.

Psal. 79. 13

Vt autem melius hoc intelligatur, est enim maximi momenti punctum, omiffis metaphoricis & figuratis loquendi modis, aperte & simpliciter iam loquamur. Nolle vis, quomodo fieri possit, quod Spiritus Sanctus ait, nimirum, eum qui parua & modica negligit, paulatim ac sensim in grauiora prolapsurum?

Eodem profus id modo fit, quo in peccato veniali contingere tum Theologi sancti Patres docuerunt nos puenisse in Catechismo declaramus, peccatum veniale inquit quædam est ad mortale dispositio & via: Venialia enim quantumlibet multa sint, nunquam vnum constituent mortale, nec ad animum emortem inferendam, gratiam & amicitiam Dei auferendam satis sunt, esto animam eodem tum emolliendo eam & debilitando, tum tepesciendo disponant & inclinent, vt facile ab occurrente aliqua tentatione & impugnatione queat expugnari.

Veniale dispositio inferendam mortale.

Pugnari, itaque in aliquod letale scelus præceps ruat.

Quemadmodum primi machinarum bellicarum in murum aliquem impacti imperus, etsi eum statim ad terram non dejiciant quatiunt tamen & disponunt, ut à postremis haud ægre sternatur, & sicut guttæ impluuij. in petram incidentes, licet per se quæquæ eam excauere & lacum in ea facere potens non sit, eam tamen singulæ ita disponere valent, ut in huius dispositionis virtute post sequentes guttæ eam excauent & lacunent.

Et qua non obijunt singula multa nocent.

Iob. 14. 19.

Primo se prater postea contra Deum.

Vnde Iob: *lapides excauant aqua & alluione paulatim terra confunditur.* Simili modo peccatum veniale hominem ad letale deinde committendum disponit & præparat, paulatim enim quis peccati morem exiit, & facere incipit, quod cum amore Dei non est coniunctum, exinde statim committet aliquid, quod amori huic aduersabitur.

Qui verbj gratia pro nihilo ducit mentiri vel etiam citra necessitatem iurare, statim corruet, & malum vnum alteri committens, audebit & passim mendacium aut rem aliquam controuersam iuramento confirmare.

Qui mētri soles peiorare consuevit.

En tibi hominē in letale crimen prolapsum. Qui in parui momēti rebus murmurare & obloqui audet, mox occurrente illi occasione, quæ non ita leuis sit, se in præsentissimo seihaliter, peccandi periculo constitutum comperiet.

Qui ex negligentia, oculos hinc inde leuiter gyrat, qui oborientes sibi dere illicita & fœda cogitationes non statim à se reptit, haud procul à ruina distat, et enim aliquando cum minus cogitabit & non opinantis, cor assentiendo rapitur, quo oculi vel cogitationes ferebantur, & in momento fœde curruisse se intelligit.

Aliud quippe nihil per negligentem hanc incuriam, & iterata venialia peccata diabolus spectat, quam ut ad mortalia viam sternat.

Eodem igitur modo se res habet in Regularum transgressione & vilipendē-

ria. Diabolus namque gradatim & paulatim nos ad grauius malum disponit ac pertrahit, donec tandem in enormia & horrenda scelera nos præcipitare faciat. Principio namque magnum conscientie remorsum homo sentit, dum paruum aliquam Regulam infringit, postea non tantum & deum nullum penitus: pari etiam modo & gradu in orationis studio in examinibus & in reliquis exercitijs spiritualibus intepescit & languescit (nam hoc nequidem illi potius, & antiquius est quam Regula) dum modo ipsum omittit, modo non pro eo ardeat oportet, sed non nisi pro forma, nulloque inde collecto fructu, peragat.

Religiosum paruum gligens seu sin. d. 10.

Ex hisce initijs, quæ exigua & leuia videntur, ingentes Religiosorum oriri lapsus & ruinae solent; uti notant Patres illa Euangelistæ Ioannis, (quibus de Iudæa proditoris contra Mariam Magdalenam quod præriosum illud vnguentum Saluatoris Iesu pedibus inungendis adhibuisset murmuracione loquitur, ut qui diceret satis longe futurum fuisse, si ipsum venundatum esset & redactum inde precium in pauperes effusum) verba exponendo, Dicit autem hoc Iudas ait Ioannes, *non quia de egonio pertinebat ad eum, sed quia fur erat & loculos habens, ea qua miscebantur portabat;* hinc quia vnguentum isthuc vendere ad ipsum; ut pote Oeconomum spectabat; ægre ferebat denariorum illorum decimandorum sic sibi ablatam occasione esse: quapropter in damni huius compensacionem, Redemptorem Iesum triginta illis denarijs, quorum in vnguento effusio acturam fecerat, vendere statuit.

Iudas Christus 30. denarij cur vendidit. Ioan. 12. 6.

Obserua inquit S. Augustinus & vide Iudam non pessum iuisse tum, cum Christum vendidit, neque enim hæc prima mali eius origo fuit, quippe id dudum corde fouerat, secūq; ferebat, tum litro erat & filius perditionis, Christūq; corpore solum non animo sequebatur. Sic dum grandem Religiosi alicuius lapsus aduertes, ne tum primum malum eius cepisse puta, quia iam ante

Tract. 10. in Ioannem

Iudas dudum nequam fuit.

in

Apollata
de hunc a-
nimo per-
uerso fuit.

Inc. 16.
Math. 16.
per illa Ser-
ba quid
Guliu inhi-
dare, &c.

Sensim la-
bimus sine
sensu.
Ioh. 4. 13.

Ierem. 6. 8.

Sensu Re-
pula seruā-
tum cam.

ante in perditionis statu versabatur : iam dudum corpore tantummodo in Religionem egit non animo, iam dudum spiritu omni carens orationes & examina mittens, denique Regulas suas prætergredi graue non ducens. Hisce ergo de pulucribus isthuc ortum est lutum.

Idem quoque notat S. Hieronymus dicens: infelix Indas damnum quod ex effusione sanguinis se fecisse credebat & ubi Magisteri precio compensare. vide quoniam malorum auri cupiditas, & quod paulatim de pecunia quid clanculum tolleret, & aliquid sibi retinere cuperet, ludam perdiderit: ut & ipsi etiam in rebus admodum paruis incipere timeamus, hoc videlicet est, quod ait Iob: *Furam eius (inimici) præcedit egestas.*

Primo namque anima per imperfectionem & culpam venialium multitudinem nec non per orationis & spiritualium exercitiorum defectum depauperatur & debilitaturque; inde postea in gratia & mortalitatis proruit: qui negligenter ambulat omnia imperfectionum genera passim deglutiens, mox etiam aperta & manifesta peccata deuecrabit. Quocirca caueamus quam diligentissime, ne Damoni aditum patefaciamus. Regularumque timorem ac reuerentiam exuamus ipsasque vilipendamus.

Et quoniam per Ieremiam sic Dominus cominatur: *Erudite Ierusalem, ne forte recedat anima à te, ne forte ponam te desertam terram inhabitabilem: hinc operanda & Religio: hinc disciplina & obseruantia, quam nos Regulae docent, te conformes, ne forte à te recedat omnipotens, neque derelinquat, itaque turpem & deplorandum tui casum videamus.*

C A R V T VI.

De ingentibus donis, quae è Regularum obseruantia & assimatione sequuntur, etsi alioquin circa res paruas ea versentur.

Ergo serue bone & fidelis, quia super parua factus fidelis super multa te constituit, intra in gaudium Domini tui. In hisce Redemptoris nostri Christi verbis in Gaudium gentia nobis declarantur bona, quae è diligentia Regularum obseruantia, reuerentia & assimatione, esto circa minutias & parui momenti res ea versentur, quam si in hominem res saltat: Ergo, inquit, illud intras. Serue &c. poro tam eximium & tuum repositum. peremittens erit gaudium & merces, quod te eo quod super pauca fidelis & diligens fuisse manet, ut non tam gaudium intraturum dicat in te (quia à te capi non poterit) quam ex aduerso te ingressurum in gaudium, ipsumque circumsecus superabundaturum, perinde ut dum in aulam intras, quae te multo capaxior & amplior est: Et alio in loco ait: *Mensuram bonam, & confertam, & coacturam, & superfluentem dabunt in sinum vestrum. Præmii & gloriae, quae propterea nobis dabitur, mensura non est parca, scilicet, & ex æquo commensata, sed mensura conferta & superabundans.*

Videamus iam, quam obire eos, qui in modico fideles sunt, tam ample Dominus remuneretur & extollat. Quia nimis parua quia rum in hisce rebus paruis & modicis fidelis, melius alicuius fidelitas elucefcit, & tor in his quid facturus sit tum, cum maiora illi apparet. Ita id Dominus ipse apud S. Lucam asseuerat dicens, *Qui fidelis est in minimo, & in maiori fidelis erit.* Notandum vero non dixisse Dominum, *Qui fidelis est in maximo & in minori fidelis erit.* sed contra magis: namque fidelitas alicuius perspicienda

Matt. 23.

Luc. 11.

Luc. 6. 38.

Remune-
rat Deus

parua quia

Luc. 16. 10.